

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2659/2020
12.11.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Урош Мишковић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарства финансија, Пореске управе, коју заступа Државно правобранилаштво, Београд, ради утврђења, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2984/19 од 20.05.2020. године, у седници одржаној дана 12.11.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2984/19 од 20.05.2020. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиље за накнаду ревизијских трошкова.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 3685/17 од 13.06.2019. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиље којим је тражила да се утврди да је у радном односу код тужене почев од 02.05.2008. године, као неоснован. Ставом другим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2984/19 од 20.05.2020. године, одбијена је као неоснована жалба тужиље и потврђена првостепена пресуда.

Против наведене правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиља је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану одлуку у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Србије“, бр. 72/11, 55/14), Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужиље није основана.

У поступку није учињена битна повреда из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на друге повреде поступка.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је радила у привременим институцијама Косова и Метохије - Пореској управи, на радном месту ..., почев од 25.08.2005. године. Закључком Владе Републике Србије 05 број 02-812/08 од 21.02.2008. године, усвојена је Информација о активностима за јачање институција Републике Србије на Косову и Метохији и обавезано Министарство унутрашњих послова, Министарство за Косово и Метохију, Министарство правде, Министарство финансија-Управа Царина и Пореска управа, да преузму раднике који су били запослени у привременим институцијама Косова и Метохије. У мају 2008. године, када је проглашена независност Косова, тужила је у складу са Закључком Владе РС, дала писмену изјаву, да прекида радно ангажовање због нелегално проглашене независности Косова. Након тога тужила је са Пореском управом Министарства финансија закључила више уговора о обављању привремених и повремених послова по основу којих је била ангажована у периоду од септембра 2008. године до септембра 2014. године.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су оценили да се статус запослених у министарствима регулише Законом о државним службеницима („Службени гласник РС“, број 79/05...104/2009), а да у конкретном случају тужила пре закључења уговора о обављању привремених и повремених послова са туженом није била у статусу државног службеника, због чега код тужене није могла ни засновати радни однос преузимањем. Из наведених разлога су одбили као неоснован постављен тужбени захтев за утврђење да је тужила у радном односу код тужене почев од 02.05.2008. године.

Одредбом члана 2. став 1. Закона о државним службеницима, прописано је да је државни службеник лице чије се радно место састоји од послова из делокруга органа државне управе, судова, јавних тужилаштава, Републичког јавног правобранилаштва, служби Народне скупштине, председника Републике, Владе, Уставног суда и службе органа чије послове бира Народна скупштина или с њима повезаних општих правних, информатичких, материјално-финансијских, рачуноводствених и административних послова. Наведеним законом, прописан је и начин заснивања радног односа, па је одредбом члана 48. став 1. предвиђено да се извршилачко радно место попуњава: премештајем унутар истог државног органа; премештајем по основу споразума о преузимању; премештајем из другог државног органа по спроведеном интерном или јавном конкурс и заснивањем радног односа ако је на јавном конкурс изабран кандидат који није државни службеник.

Одредбом члана 135. истог закона, предвиђена је могућност преузимања запослених и прописано да ако државни орган буде укинут, а његов делокруг преузме други државни орган, он преузима и државне службенике из укинутог државног органа решењима које доноси руководиоца државног органа који је преузео делокруг (став 1). До доношења новог правилника у државном органу који је преузео делокруг, државни

службеници настављају да раде послове које су радили, а право на плату остварују према дотадашњим решењима (став 2).

Из наведеног произлази да је заснивање радног односа код тужене прописано по основу јавног оглашавања, односно путем интерног конкурса, при чему је потребно да је у случају интерног конкурса запослени био у радном односу код државног органа из ког се преузима. У конкретном случају, правилно су нижестепени судови закључили да тужила није стекла ни статус државног службеника у смислу члана 2. став 1. Закона о државним службеницима, а није ни засновала радни однос код тужене у складу са Законом о државним службеницима по основу јавног конкурса, нити је пак могла бити преузета из другог органа путем интерног конкурса управо из разлога што није у радном односу код другог државног органа. Такође, тужила је радила код тужене по основу уговора о повременим и привременим пословима, то се нису стекли услови за преображај радног односа у смислу члана 37. став 4. Закона о раду, јер радни однос по основу уговора о привременим и повременим пословима не може да прерасте у радни однос на неодређено време (јер не може да се уподоби ни уговору на одређено време), с обзиром да се не ради о радном односу, већ о раду ван радног односа.

Из наведених разлога, неоснован је тужбени захтев тужиле којим је тражила да се утврди да је у радном односу код тужене почев од 02.05.2008. године. И у ситуацији да је тужила радила према уговору о раду на одређено време, не би могла остварити право на преображај радног односа, јер је одредбом члана 63. Закона о државним службеницима прописано да радни однос на одређено време не може да прерасте у радни однос на неодређено време, изузев приправнику кад положи државни или посебан стручни испит.

Супротно наводима ревизије, Закључак Владе Републике Србије не може бити валидан правни основ за заснивање радног односа.

Захтев тужиле за накнаду ревизијских трошкова за састав ревизије је одбијен, јер тужила није успела по овом правном леку, па је применом члана 165. став 2. ЗПП, одлучено као у ставу другом изреке.

На основу изнетог, те како се наводима ревизије не утиче на правилност и законитост побијане одлуке, Врховни касациони суд је применом члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у ставу првом изреке.

Председник већа - судија
Јасминка Станојевић, с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић